

NOVI PRAVILNIK O AMBALAŽI I OTPADNOJ AMBALAŽI I UREDBA O GOSPODARENJU OTPADNOM AMBALAŽOM

UVOD

Unatoč činjenici što je člankom 182., stavak 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (N.N., br. 94/13.) propisana obveza Ministarstva zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske da u zakonskom roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja citiranog zakonskog propisa na snagu, donese sve potrebne podzakonske propise na području gospodarenja otpadom, ono je tek u trećem kvartalu 2015. godine donijelo novi Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži, odnosno Uredbu o gospodarenju otpadnom ambalažom. Spomenutim Pravilnikom i Uredbom propisuju se mjere za sprečavanje nastajanja ambalažnog otpada, ponovnu uporabu ambalaže, recikliranje i drugi postupci oporabe ambalažnog otpada te smanjenje konačnog odlaganja ambalažnog otpada.

Stupanjem na snagu novog Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži (N.N., br. 88/15.) prestala je primjena dosadašnjeg Pravilnika o gospodarenju otpadom (N.N., br. 97/05., 115/05., 81/08., 31/09., 156/09., 38/10., 10/11., 81/11., 126/11., 38/13. i 86/13.) koji je bio u primjeni od 16. kolovoza 2005. godine do zaključno 6. srpnja 2013. godine. Također je stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestala važiti Odluka o uvjetima označavanja ambalaže (N.N., br. 155/05., 26/06. i 28/06.).

Međutim, primjena novog Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži ne odnosi se na odredbe:

1. članaka 12., 13., 14., 19.a, 20., st. 3., 20.a i članka 25., stavaka 3. - 10. Pravilnika koje važe do stupanja na snagu Uredbe iz članka 53., stavka 4. Zakona kojom će se propisati način izvršenja obveze postizanja propisanog cilja u vezi s gospodarenjem posebnom kategorijom otpada i sklapanjem ugovora za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže u sustavu kojim upravlja Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te
2. članka 16., stavaka 3., 8., 9., 12., 13. i 14. Pravilnika koji vrijedi do uspostave Registra gospodarenja posebnim kategorijama otpada iz članka 29. novog Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži.

Stoga je bilo nužno donošenje navedenog Pravilnika kako bi se omogućila praktična primjena Zakona o održivom gospodarenju otpadom u praksi, a sve u svrhu postizanja ciljeva propisanih Pravilnikom o ambalaži i otpadnoj ambalaži. Jer, odredbama novog Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži propisani su postupci i ciljevi u gospodarenju otpadnom ambalažom; uvjeti gospodarenja ambalažom i otpadnom ambalažom; zahtjevi u pogledu sakupljanja, skladištenja i obrade otpadne ambalaže; zahtjevi u proizvodnji, stavljanju na tržište i uporabi am-

balaze; način i uvjeti označavanja ambalaže; obveza vođenja evidencije i dostave izvješća, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača proizvoda pakiranih u ambalažu; obveze i način obveznog postupanja posjednika otpadne ambalaže; sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže; druga pitanja u vezi s ambalažom i otpadnom ambalažom.

Tako je, među ostalim, novim pravilnikom ukinuta povratna naknada za ambalažu od mlijeka i mliječnih proizvoda, time da će građani povratnu naknadu za takvu ambalažu moći ostvariti do 31. listopada 2015., odnosno više neće plaćati povratnu naknadu u cijeni mlijeka.

Ujedno napominjemo da se navedenim Pravilnikom uređuje način gospodarenja ambalažom i otpadnom ambalažom zbog sprečavanja njihovog utjecaja na okoliš svih država članica Europske unije i trećih zemalja, odnosno zbog smanjenja utjecaja vodeći računa o visokom stupnju zaštite okoliša, a kako bi se osiguralo funkcioniranje unutarnjeg tržišta te izbjegle zapreke trgovini kao i ometanja i ograničenja tržišnog natjecanja u Europskoj uniji.

PODRUČJE PRIMJENE

Odredbe Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži odnose se na svu ambalažu stavljenу na tržište i na sav ambalažni otpad koji se upotrebljava ili je nastao u industriji, trgovini, uslužnim djelatnostima, kućanstvima ili bilo kojeg drugog izvora neovisno o uporabljenom materijalu. Navedene odredbe primjenjuju se na način da ne dovode u pitanje važeće zahtjeve za kvalitetom ambalaže koji se odnose na sigurnost, zaštitu zdravlja i higijenu proizvoda u ambalaži i važeće zahtjeve prijevoza te važeće propise Europske unije o opasnom otpadu.

OSNOVNI POJMOVI

1. **Ambalaža** je svaki proizvod, bez obzira na prirodu materijala od kojeg je izrađen, koji se upotrebljava za držanje, zaštitu, rukovanje, isporuku i predstavljanje robe, od sirovina do gotovih proizvoda, od proizvođača do potrošača.

2. **Ambalažni materijal** je svaki materijal od kojeg se proizvodi ambalaža kao što su: staklo, plastika, papir, karton, drvo, metal, višeslojni (kompozitni) miješani materijali i drugi materijali.

3. **Automatizirani uređaj za preuzimanje otpadne ambalaže** je aparat koji otpadnu ambalažu preuzima, identificira prema GTIN oznaci, razvrstava po vrsti ambalažnog materijala, zbija (drobi, plošti), sprema u spremnike i omogućava razmjenu podataka o preuzetoj otpadnoj ambalaži (u daljnjem tekstu: aparat za preuzimanje otpadne ambalaže).

4. **Energetska uporaba otpadne ambalaže** je postupak uporabe u kojem se goriva otpadna ambalaža upotrebljuje kao sredstvo za proizvodnju energije kroz neposredno spaljivanje, zajedno s drugim otpadom ili bez njega, ali s iskorištavanjem dobivene toplinske energije.

5. **Gospodarenje otpadnom ambalažom** su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpadne ambalaže, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja ostataka od uporabe otpadne ambalaže, te radnje koje poduzimaju posrednik ili trgovac otpadnom ambalažom.

6. **Naknade proizvođača** su novčani iznosi koje proizvođač u sustavu kojim upravlja Fond uplaćuju Fondu prilikom stavljanja proizvoda pakiranih u ambalaži na tržište na području Republike Hrvatske.

7. **Obrada otpadne ambalaže** su postupci uporabe ili zbrinjavanja ambalažnog otpada i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja ambalažnog otpada.

8. **Odvojeno sakupljanje otpadne ambalaže** je sakupljanje ambalažnog otpada na način da se ambalažni otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima zbog lakše obrade i očuvanja njegovih vrijednih svojstava.

9. **Oporaba otpadne ambalaže** je svaki postupak uporabe otpada u skladu sa Zakonom koji je prikladan i primjenjiv za uporabu ambalažnog

otpada zbog njegove uporabe u materijalne i energetske svrhe, uključujući i recikliranje.

10. **Otpadna ambalaža (ambalažni otpad)** je ambalaža koja je otpad u smislu Zakona, isključujući ostatke materijala koji nastaju pri proizvodnji ambalaže.

11. **Ponovna uporaba ambalaže** je svaki postupak kojim ambalaža, koja je bila izrađena i oblikovana da tijekom svojeg vijeka trajanja podnese minimalni broj putovanja ili obrtanja, bude ponovno napunjena ili korištena za istu svrhu za koju je izrađena, sa ili bez potpore pomoćnih proizvoda prisutnih na tržištu koji bi ambalaži pomogli da se opet napuni.

12. **Recikliranje otpadne ambalaže** je svaki postupak uporabe otpadne ambalaže u materijal za proizvodnju nove ambalaže ili druge svrhe, uključujući i organsko recikliranje, a isključujući energetske uporabu.

13. **Sakupljanje otpadne ambalaže** je prikupljanje otpadne ambalaže, uključujući prethodno razvrstavanje i skladištenje, a u svrhu prijevoza na obradu.

14. **Stavljanje na tržište** je uvoz proizvoda na područje Republike Hrvatske odnosno prvo omogućavanje dostupnosti na tržištu proizvoda proizvedenih u Republici Hrvatskoj.

KATEGORIJE GOSPODARSKIH SUBJEKATA

U skladu s odredbom članka 4., stavak 1. Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu razlikujemo sljedeće kategorije gospodarskih subjekata, i to:

- **Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu;**
- **Ambalažera** koji je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja proizvodi ili uvozi ambalažu i stavlja je na tržište na području Republike Hrvatske;
- **Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,** kao pravnu osobu s javnim

ovlastima koja obavlja poslove u vezi s gospodarenjem otpadnom ambalažom u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom;

- **Krajnjeg korisnika ili potrošača** kao pravnu ili fizičku osobu koja zbog krajnje potrošnje odvaja proizvod od ambalaže te na taj način stvara otpadnu ambalažu, uključujući i prodavatelja koji zbog daljnje prodaje odvaja proizvod od ambalaže te na taj način stvara skupnu ili transportnu otpadnu ambalažu;
- **Malog proizvođača** koji je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja na profesionalnoj osnovi razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi, odnosno stavlja na tržište na području Republike Hrvatske proizvode pakirane u ambalažu u količinama manjim od onih propisanih ovim Pravilnikom;
- **Obradivača otpadne ambalaže** koji je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja u skladu sa Zakonom ima dozvolu za obavljanje djelatnosti obrade otpadne ambalaže;
- **Prodavatelja (trgovca)** koji je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja u sklopu svoje trgovačke djelatnosti u dobavljačkom lancu proizvode u ambalaži, ambalažne materijale i ambalažu čini dostupnim na tržištu na području Republike Hrvatske; prodavatelj istovremeno može biti i proizvođač;
- **Proizvođača i uvoznika proizvoda** koji je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja na profesionalnoj osnovi razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi, odnosno stavlja na tržište na području Republike Hrvatske proizvode pakirane u ambalažu;
- **Sakupljača otpadne ambalaže** koji je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja ima dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja otpadne ambalaže i sklopljen ugovor s Fondom o obavljanju usluge sakupljanja otpadne ambalaže.

CILJEVI U GOSPODARENJU OTPADNOM AMBALAŽOM

Kod gospodarenja otpadnom ambalažom koja nastaje stavljanjem ambalaže ili proizvođa u ambalaži na tržište na području Republike Hrvatske, u kalendarskoj godini moraju se postići sljedeći ciljevi:

1. odvojeno sakupiti i oporabiti materijalno ili energetski minimalno 60 % ukupne mase otpadne ambalaže nastale na području Republike Hrvatske;
2. reciklirati najmanje 55 % pa do najviše 80 % ukupne mase otpadne ambalaže namijenjene materijalnoj uporabi;
3. postići minimalne stope recikliranja ambalažnih materijala sadržanih u otpadnoj ambalaži, i to: 60 % mase za staklo, 60 % mase za papir i karton, 50 % mase za metale, 22,5 % mase za plastiku, računajući isključivo materijal koji je recikliran natrag u plastiku, te 15 % mase za drvo.

Međutim, količine otpadne ambalaže koje su iz Republike Hrvatske izvezene izvan Europske unije uračunavaju se u postizanje navedenih ciljeva kada je moguće dokazati da je uporaba i/ili recikliranje izvezene otpadne ambalaže obavljena u skladu s propisima koje propisuje zakonodavstvo Europske unije.

Proizvođač je obavezan ispuniti ciljeve u gospodarenju otpadnom ambalažom razmjerno količini ambalaže od proizvoda koje je stavio na tržište uplatom naknade gospodarenja na račun Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

IZUZEĆE I OBVEZE MALOG PROIZVOĐAČA U ISPUNJAVANJU CILJEVA

Međutim, što se tiče izuzeća i obveza malog proizvođača, onaj proizvođač koji godišnje stavlja na tržište manje od:

- a) 300 kg ambalaže od stakla,

- b) 100 kg ambalaže od papira, kartona i višeslojne (kompozitne) ambalaže s pretežno papir-kartonskom komponentom,
- c) 50 kg ambalaže od metala,
- d) 50 kg ambalaže od plastike,
- e) 50 kg ambalaže od drva,
- f) 50 kg ambalaže od ostalih ambalažnih materijala,

smatra se malim proizvođačem i ne podliježe obvezi ispunjavanja ciljeva kao ni obvezi označavanja ambalaže.

Stoga je navedeni mali proizvođač obavezan najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti u Registar gospodarenja posebnim kategorijama izvješće o vrsti i količini jednokratne ambalaže stavljene na tržište na području Republike Hrvatske na obrascu AO1 iz Priloga II. navedenog Pravilnika. Iznimno, mali proizvođač koji stavlja na tržište na području Republike Hrvatske pića u ambalaži koja su obuhvaćena sustavom povratne naknade, bez obzira na količinu koju stavlja na tržište, obavezan je za takvu ambalažu plaćati povratnu naknadu te je označiti u skladu s ovim Pravilnikom.

Međutim, navedene odredbe ne odnose se na proizvođača koji stavlja na tržište proizvode u ambalaži od kojih nastaje otpadna ambalaža koja je opasni otpad.

ZAHTJEVI U PROIZVODNJI, STAVLJANJU NA TRŽIŠTE I UPORABI AMBALAŽE

Opći zahtjevi

Ambalažer je obavezan u skladu s najboljim dostupnim tehnologijama proizvoditi ambalažu koju je moguće ponovno uporabiti, oporabiti i/ili reciklirati kako bi se nepovoljni utjecaj na okoliš od ambalaže i otpadne ambalaže sveo na najmanju moguću mjeru. Pritom ambalažer i proizvođač smiju staviti na tržište samo ambalažu koja zadovoljava bitne zahtjeve o proizvodnji i sastavu ambalaže te njezinoj pogodnosti za ponovnu uporabu i uporabu, uključujući i recikliranje.

Zahtjevi koje mora zadovoljiti ambalaža utvrđeni su u Prilogu III. Pravilnika. Ambalaža proizvedena i stavljena na tržište u skladu s hrvatskim normama iz Priloga IV. Pravilnika smatrat će se da udovoljava zahtjevima iz Priloga III. Pravilnika.

Ambalažer je obvezan najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti u Registar izvješće ambalažera s podacima o vrsti i količini ambalaže stavljene na tržište na području Republike Hrvatske na obrascu AO2 iz Priloga V. Pravilnika.

Sadržaj teških metala u ambalaži

Ambalažer smije staviti na tržište ambalažu izrađenu od ambalažnog materijala čiji ukupni sadržaj teških metala (olova, kadmija, žive i šesterovalentnog kroma) nije veći od 100 mg po kilogramu mase, osim u slučaju ambalaže koja je u cijelosti izrađena iz olovnog kristalnog stakla u skladu s propisom kojim se uređuju proizvodi od kristalnog stakla, time da je ambalažer obvezan osigurati certifikat o sadržaju teških metala u ambalažnom materijalu od za to ovlaštene osobe.

Iznimke za staklenu ambalažu

Iznimno, ukupni sadržaj teških metala u staklenoj ambalaži može biti veći od 100 mg po kilogramu mase samo ako su tijekom njezine izrade upotrijebljeni reciklirani materijali i samo ako povećanje granične vrijednosti nije posljedica namjernog dodavanja teških metala u proizvodni proces.

U slučaju kada prosječan sadržaj teških metala prigodom bilo kojih od dvanaest uzastopnih mjesečnih kontrola obavljenih u proizvodnji svake zasebne peći za taljenje stakla, koja predstavlja uobičajenu i redovitu proizvodnu aktivnost, prelazi graničnu vrijednost od 200 mg po kilogramu mase, ambalažer ili njegov ovlašteni predstavnik obvezan je podnijeti izvješće Ministarstvu najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu. Ambalažer u izvješću treba navesti minimalno sljedeće podatke:

- izmjerene vrijednosti
- opis primijenjenih metoda mjerenja

- pretpostavljene izvore prisutnosti visokog sadržaja teških metala i
- detaljan opis mjera poduzetih s ciljem smanjivanja sadržaja teških metala.

Iznimke za plastične sanduke (košare) i plastične palete

Iznimno, ukupni sadržaj teških metala u plastičnim sanducima i plastičnim paletama može biti veći od 100 mg po kilogramu mase samo ako se takva povratna ambalaža stavlja na tržište i upotrebljava u zatvorenom i kontroliranom sustavu kruženja iste ambalaže i samo ako je granična vrijednost prijeđena zbog dodavanja recikliranog materijala.

Također je zabranjeno namjerno dodavanje teških metala kao elemenata u kontrolirani proces recikliranja otpadne ambalaže, osim ako se ne radi o slučajnoj prisutnosti kojeg od tih elemenata, time da je za sudjelovanje u zatvorenom i kontroliranom sustavu kruženja povratne ambalaže ambalažer obvezan pribaviti suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prirode.

Stoga, Ministarstvo izdaje suglasnost na zahtjev ambalažera ili njegovog ovlaštenog predstavnika s rokom važenja od 5 godina koji je uz zahtjev obvezan priložiti:

- a) dokaze o ispunjavanju propisanih uvjeta koji se primjenjuju na ambalažere
- b) nacrt kontrole i praćenja zatvorenog kruženja ove vrste ambalaže.

Međutim, zahtjev za produljenje suglasnosti ambalažer ili njegov ovlašteni predstavnik obvezan je podnijeti Ministarstvu najkasnije 6 mjeseci prije isteka važeće suglasnosti.

UVJETI I ZAHTJEVI PRI GOSPODARENJU OTPADNOM AMBALAŽOM

Proizvođač je obvezan snositi troškove gospodarenja otpadnom ambalažom uplatom naknade gospodarenja otpadnom ambalažom na račun Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Fond je obvezan ispuniti ciljeve svih

proizvođača koji plaćaju naknadu gospodarenja na račun Fonda i u tu svrhu upravlja i raspolaže otpadnom ambalažom.

Cilj proizvođača je količina otpadne ambalaže koju treba sakupiti u tekućoj kalendarskoj godini, a utvrđuje se umnoškom količine ambalaže koju je proizvođač stavio na tržište na području Republike Hrvatske prema vrsti ambalažnog materijala tijekom prethodne kalendarske godine i stope cilja odvojenog sakupljanja u tekućoj godini za svaku vrstu ambalažnog materijala. Međutim, proizvođač je obavezan u svojim evidencijama voditi podatke o proizvodima pakiranim u ambalažu i ambalaži tih proizvoda, mjestu i državi nabave ili isporuke, količini proizvoda pakiranih u ambalažu stavljenih na tržište na području Republike Hrvatske, količini ambalaže proizvoda stavljenih na tržište na području Republike Hrvatske, količini izvezenih te količini povučenih s tržišta na području Republike Hrvatske proizvoda pakiranih u ambalažu i ambalaži tih proizvoda.

SAKUPLJANJE OTPADNE AMBALAŽE

Sakupljanje otpadne ambalaže na području određenom Odlukom ministra zaštite okoliša i prirode obavlja sakupljač s kojim Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost nakon provedenog postupka pokrenutog javnim pozivom za podnošenje programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže sklopi ugovor o obavljanju usluge sakupljanja otpadne ambalaže.

Stoga je sakupljač dužan sakupljenu otpadnu ambalažu predati osobi ovlaštenoj za obradu otpadne ambalaže, te voditi evidenciju o odvojeno sakupljenim količinama otpadne ambalaže po vrsti materijala i predanim obrađivaču, te stanju skladišta otpadne ambalaže. Podatke iz evidencije jednom mjesečno za prethodni mjesec sakupljač je dužan dostaviti u Registar na obrascu izvješće o sakupljenoj otpadnoj ambalaži - obrazac AO4 iz Priloga VIII. Pravilnika.

Sakupljač je obavezan po pozivu pravne osobe i fizičke osobe – obrtnika koji su u posjedu otpadne ambalaže preuzeti odvojeno prikuplje-

nu otpadnu ambalažu, time da za istu ima pravo na naknadu od Fonda i to za troškove usluge sakupljanja otpadne ambalaže predane obrađivaču u skladu sa cijenom i uvjetima utvrđenim ugovorom. Naime, Fond provodi obračun troška usluge sakupljanja i ukupnu vrijednost otpadne ambalaže, odnosno ukupnu vrijednost troška uporabe po vrsti materijala na temelju podataka iz obrasca AO4 i jediničnih cijena iz ugovora sa sakupljačem.

Međutim, davatelj usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada obavezan je u sklopu Zakonom propisane obveze odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila prikupljati i otpadnu ambalažu od navedenih materijala, s time da je dodatno obavezan da odvojeno prikupljeno otpadno staklo i otpadnu plastiku preveze do skladišta sakupljača koji je istu dužan preuzeti.

Tablica 1. Naknade za gospodarenje po vrsti ambalažnog materijala prema količini

PET	410,00 kn/t
Al limenke	410,00 kn/t
Fe limenke	225,00 kn/t
Papir, karton	375,00 kn/t
Višeslojna kompozitna ambalaža s pretežno papir-kartonskom komponentom	pića 410,00 kn/t Za ostale namjene: 750,00 kn/t
Drvo	150,00 kn/t
Tekstil	150,00 kn/t
Plastične vrećice	1.500,00 kn/t
Ostali polimerni materijali za mlijeko i ostale tekuće mliječne proizvode	410 kn/t
Ostali polimerni materijali	750,00 kn/t
Staklo	150,00 kn/t

Izvor: Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (N.N., br. 97/15.)

OBRADA OTPADNE AMBALAŽE

Obradu otpadne ambalaže u Republici Hrvatskoj obavlja pravna ili fizička osoba – obrtnik koja je ishodila odgovarajuću dozvolu za gospodarenje otpadom za obradu otpadne ambalaže u skladu sa Zakonom te na temelju

ovlaštenja Ministarstva zaštite okoliša i prirode sklopila ugovor s Fondom.

Tehničko-tehnološki kriterij za uvjete obrade otpadne ambalaže je da pravna ili fizička osoba – obrtnik posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadom za: a) djelatnost oporabe otpada primjenjivim postupkom oporabe ambalažnog otpada ili b) djelatnost druge obrade otpada postupkom pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja ambalažnog otpada ili c) djelatnost zbrinjavanja otpada postupkom D9, D13, D14 ili D15 za ambalažni otpad.

Ako u Republici Hrvatskoj ne postoje radni i tehnički kapaciteti za obradu pojedinog otpadnog ambalažnog materijala ili ostataka nakon obrade otpadne ambalaže, obrađivač je obavezan takvu otpadnu ambalažu ili ostatke od obrade otpadne ambalaže izvesti iz Republike Hrvatske o vlastitom trošku.

Obrađivač je dužan kvartalno, najkasnije do 10. u tekućem mjesecu za prethodni kvartal, dostaviti u Registar podatke o količini preuzete, oporabljene i reciklirane otpadne ambalaže te izvezenim količinama neobrađene otpadne ambalaže i obrađene otpadne ambalaže po vrsti ambalažnog materijala te stanju skladišta na izvješću o oporabljenim količinama otpadne ambalaže - obrazac AO7 iz Priloga XI. Pravilnika te na istom obrascu godišnje podatke do 20. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

PREKOGRANIČNI PROMET OTPADNOM AMBALAŽOM

U slučaju izvoza otpadne ambalaže ili ostataka od obrade otpadne ambalaže izvan država članica Europske unije izvoznik je obavezan izvoz obavljati u skladu s Uredbom (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12. 7. 2006. i Uredbom Komisije (EZ) br. 1418/2007 od 29. studenoga 2007. o izvozu određenog otpada namijenjenog za oporabu navedenog u Prilogu III. ili III.A Uredbe (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u određene zemlje na koje se ne primjenjuje Odluka OECD-a

o kontroli prekograničnog kretanja otpada (SL L 316, 4. 12. 2007.).

Također, u svrhu doprinosa ispunjenju obveza i ciljeva oporabe propisanih ovim Pravilnikom, izvoznik je obavezan dokazati da je obrada izvezena otpadne ambalaže obavljena u uvjetima koji su u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

SUSTAV POVROTNE NAKNADE

Sustav povratne naknade je sustav gospodarenja jednokratnom ambalažom od PET-a, Al/Fe i stakla volumena većeg od 0,20 l namijenjenoj za pića u kojem se plaća povratna naknada kao stimulativna mjera kojom se potiče posjednik otpada da otpadnu ambalažu od pića odvaja od ostalog otpada i predaje ju prodavatelju ili osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem i za to primi iznos povratne naknade.

Povratna naknada je novčani iznos koji proizvođači koji stavljaju na tržište pića pakirana u jednokratnu ambalažu od PET-a, Al/Fe i stakla volumena većeg od 0,20 l plaćaju na račun Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Proizvođač iznos povratne naknade naplaćuje od kupca, a krajnji korisnik ili potrošač ostvaruje pravo na povrat iznosa povratne naknade od prodavatelja ili osobe koja upravlja reciklažnim dvorištem povratom otpadne ambalaže od pića. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost vraća prodavatelju ili osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem isplaćeni iznos povratne naknade iz iznosa povratne naknade koju je proizvođač uplatio Fondu.

OTPADNA AMBALAŽA KOJA PREDSTAVLJA OPASNI OTPAD

Otpadna ambalaža koja je opasni otpad je otpadna ambalaža od ambalažnog materijala koji ima jedno ili više svojstava opasnog otpada, otpadna ambalaža koja sadrži neuporabljivi proizvod koji sadrži opasne tvari u skladu s posebnim propisima koji uređuju kemikalije ili su u takvoj ambalaži ostaci tih tvari.

Smatra se da otpadna ambalaža ne sadrži ostatke opasnih tvari ako je u potpunosti ispražnjena ili obrađena na način da: a) iz otpadne ambalaže ne kaplje, ne cijedi se i ne isipava se sadržaj, b) s vanjske i unutarnje strane otpadne ambalaže nije moguće sastrugati niti obrisati bilo kakav sadržaj i c) iz ambalaže u obliku raspršivača ne istječe plin niti se u raspršivaču pretače tekućina.

Posjednik otpadne ambalaže koja je opasni otpad obvezan je takvu otpadnu ambalažu predati:

1. sakupljaču, ako se radi o otpadnoj ambalaži koja potječe od pravne osobe ili fizičke osobe – obrtnika,
2. osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem, sakupljaču ili prodavatelju proizvoda od kojih potječe otpadna ambalaža koja je opasni otpad ako se radi o otpadnoj ambalaži koja potječe od fizičke osobe.

REGISTAR GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Proizvođač, mali proizvođač, ambalažer, prodavatelj, osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem odnosno davatelj usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, sakupljač i obrađivač dužni su upisati se i dostavljati podatke u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada koji vodi Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Prilikom upisa i dostave podataka u Registar navedene osobe obvezne su, osim podataka propisanih Zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje Registar, dostaviti i podatke o sadržaju teških metala u ambalaži, iznimkama za staklenu ambalažu, odnosno iznimkama za plastične sanduke (košare) i plastične palete.

Proizvođač koji stavlja na tržište proizvode u ambalaži od kojih nastaje otpadna ambalaža koja je opasni otpad obvezan je u Registar dostaviti i popis svih osoba koji prodaju navedene proizvode krajnjim potrošačima.

Podatke iz Registra o količini proizvedene, izvezene i uvezene ambalaže od proizvoda te

podatke o količini proizvedene, sakupljene, obrađene i izvezene otpadne ambalaže Fond je obvezan dostaviti Agenciji za zaštitu okoliša najkasnije do 1. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu na obrascu izvješće o količini proizvedene, izvezene i uvezene ambalaže od proizvoda - obrazac AO11 iz Priloga XI. Pravilnika i obrascu izvješće o količini proizvedene, sakupljene, obrađene i izvezene otpadne ambalaže - obrazac AO12 iz Priloga XVII. Pravilnika, time da je Agencija za zaštitu okoliša obvezna navedene podatke objaviti na svojim mrežnim stranicama.

OBVEZA IZVJEŠĆIVANJA PREMA EUROPSKOJ KOMISIJI

Agencija za zaštitu okoliša (AZO) u suradnji s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode (MZOIP) i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (FZOEU) izrađuje izvješće o primjeni odredbi Direktive 94/62/EZ i svake tri godine ga dostavlja Europskoj komisiji.

Također, Agencija za zaštitu okoliša za svaku godinu u elektroničkom obliku dostavlja Europskoj komisiji izvješće o gospodarenju otpadnom ambalažom najkasnije 18 mjeseci nakon isteka svake kalendarske godine, te na zahtjev Europske komisije i izvješće s podacima o ispunjavanju zahtjeva u vezi s dopuštenim sadržajem teških metala u ambalaži koja je stavljena na tržište na području Republike Hrvatske te s podacima o količinama otpadne ambalaže koja se zbog onečišćenja sadržajem smatra opasnim otpadom i koja zbog toga nije pogodna za daljnju uporabu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Do završetka javnog poziva za odabir najpovoljnijeg programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže u skladu sa Zakonom i odredbama ovog Pravilnika poslove gospodarenja otpadnom ambalažom obavljaju osobe s kojima Fond ima sklopljen ugovor o sakupljanju, obavljanju poslova centara odno-

sno obradi otpadne ambalaže, na način i pod uvjetima reguliranim predmetnim ugovorima, te cijenama preuzimanja otpadne ambalaže utvrđenih u skladu s Pravilnikom o ambalaži i ambalažnom otpadu (N.N., br. 97/05., 115/05., 81/08., 31/09., 156/09., 38/10., 10/11., 81/11., 126/11., 38/13. i 86/13.).

Do završetka javnog poziva za odabir najpovoljnijeg programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže i sklapanja ugovora o obavljanju usluge sakupljanja otpadne ambalaže sakupljač s kojim Fond ima sklopljen ugovor

o sakupljanju otpadne ambalaže dužan je preuzimati odvojeno sakupljani otpad od plastike i stakla od davatelja usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada.

Do uspostave Registra o gospodarenju posebnim kategorijama otpada, proizvođač, mali proizvođač, ambalažer, prodavatelj, osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem odnosno davatelj usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, sakupljač i obrađivač dužni su dostavljati Fondu podatke na obrascu AO2, AO3, AO4, AO5, AO6, AO7 i AO8.

Alan Vajda, mag. iur., Zagreb